

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9485 af 29/06/2011 (Historisk)

Påbud om forsvarlig manuel håndtering af paller og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdmiljøklagenævnet, j.nr. 5900062-11 og 5900063-11

Påbud om forsvarlig manuel håndtering af paller og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Resumé

En Virksomheds task force, der bestod af 3 medarbejdere, havde til hovedopgave at aflaste virksomhedens butikker ved spidsbelastning og at indrette butikslagre.

Ved et tilsynsbesøg mødte Arbejdstilsynet disse medarbejdere i færd med at flytte paller. Arbejdet foregik uden brug af tekniske hjælpemidler og ved at pallerne, der var stablet op til 14 styk oven på hinanden, blev båret på skulderen over en afstand af 5 meter. Pallerne vejede mellem 21,8 og 28 kilo og blev håndteret over skulderhøjde og i ¾-arms afstand.

Arbejdstilsynet gav at virksomheden påbud om at hindre manuel belastning ved håndtering af paller, og påbud om at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved efterkommelse af påbuddet.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt begge påbud, herunder at der var tale om løft, der blev udført som led i den sædvanlige arbejdsfunktion og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Nævnet lagde vægt på, at det var oplyst, at task force-gruppen tog rundt til forskellige butikker og butikslagre og sørgede for indretning og løft af paller i den forbindelse var en almindelig arbejdsfunktion og at ingen af virksomhedens butikker øst for Storebælt havde tekniske hjælpemidler til rådighed for løftearbejdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 28. juni 2011 behandlet klagen over Arbejdstilsynets afgørelse af 7. januar 2010. [Navn udeladt] klager over, at [virksomhedens navn udeladt] skal

- 1) hindre manuel belastning ved håndtering af paller
- 2) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder, at [virksomhedens navn udeladt] skal

- 1) sikre, at håndtering af paller foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt
- 2) bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Det betyder, at [virksomhedens navn udeladt] skal efterkomme nævnets afgørelse senest den 3. oktober 2011 og skal sende en tilbagemelding herom til Arbejdstilsynet senest den 10. oktober 2011.

[Virksomhedens navn udeladt] skal senest den 15. august 2011 sende besked til Arbejdstilsynet om, hvilken autoriseret arbejdsmiljørådgiver, der er indgået aftale med.

B E G R U N D E L S E

Manuel håndtering af paller

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at manuel håndtering af paller, som det blev udført af medarbejdere fra virksomhedens task force ved Arbejdstilsynets tilsyn i afdelingen [adresse udeladt], ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lægger vægt på,

- at en palle vejer mellem 21,8 og 28 kg

- at mindst 3-4 paller, ud af en stak på 14, skal lægges eller tages ned fra en højde, der normalt vil være over skulderhøjde (over 155-170,5 cm)
- at de 3 nederste paller skal lægges eller tages fra under knæhøjde (under 50 cm)
- at Arbejdstilsynet oplyser, at løft foregik i $\frac{3}{4}$ -arms afstand
- at byrden er uhåndterlig
- at der er tale om bæring over 5 m med vred i ryggen, fordi pallen bæres på den ene skulder.

Den måde arbejdet blev udført på af medarbejderne fra virksomhedens task force medfører risiko for skader på kort sigt.

[Navn udeladt] anfører i klagen, at arbejdet ikke kan være udført på den måde, som Arbejdstilsynet beskriver. [Navn udeladt] har derfor beskrevet en metode, som [navn udeladt] mener, er den sandsynlige.

Nævnet bemærker, at den metode, der er beskrevet af [navn udeladt] i sig selv medfører, at arbejdet ikke udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig, fordi den indebærer,

- at nedtagning og oplægning af de øverste paller i stakken på 14 styk er over skulderhøjde
- at nedtagning og oplægning af de øverste paller i en stak på 14 medfører et svaj i ryggen.

Begge de nævnte forhold medfører risiko for skader.

Nævnet har blandt andet af den grund lagt Arbejdstilsynets konstateringer til grund for afgørelsen. Desuden vurderer nævnet, at der er tale om løft i $\frac{3}{4}$ -arms afstand, når en palle skal løftes fra jordhøjde op på skulderen.

Nævnet bemærker i øvrigt, at der findes et egnet teknisk hjælpemiddel til stabling af paller.

[Navn udeladt] anfægter, at Arbejdstilsynet har givet et påbud om et arbejdsmiljøproblem, fordi overskriften i Arbejdstilsynets afgørelse af 7. januar 2010 er: »Påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver«.

Arbejdsmiljøklagenævnet er enig i, at overskriften er misvisende, men vurderer, at det ikke kan misforstås af påbudsteksten, at der reelt er givet to påbud, dels et påbud om et konkret arbejdsmiljøproblem og dels et påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet det fremgår af teksten både før og efter overskriften i Arbejdstilsynets afgørelse af 7. januar 2010, at der er tale om flere afgørelser.

Nævnet bemærker i øvrigt, at Arbejdstilsynets udkast til påbud af 16. december 2009, der er sendt i høring til virksomheden samme dag, indeholder overskriften: »Påbud og rådgivningspåbud», og at Arbejdstilsynets afgørelse af 7. januar 2010 kunne have været tydeligere, hvis overskriften passede til indholdet.

Autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Der er den 3. december 2009 konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen ved et tilsyn i virksomhedens afdeling i [adresse udeladt]. Afdelingen i [adresse udeladt] er en produktionsenhed.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at virksomhedens task force, den dag Arbejdstilsynet var på tilsyn i [adresse udeladt], var tilknyttet netop den produktionsenhed.

Arbejdsgiveren skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når der er truffet en afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed.

Det er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, når ansatte, som i dette tilfælde, løfter byrder, der er på 7 kg eller mere i $\frac{3}{4}$ -arms afstand og med forværrende faktorer i form af uhåndterlig byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde og under knæhøjde og bæring over mere end 2 meter.

Det er desuden en betingelse for at give et påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, at løft af byrder udføres som led i den sædvanlige arbejdsfunktion.

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at løft af byrder er en sædvanlig arbejdsfunktion for virksomhedens medarbejdere i task force, fordi det af sagens oplysninger fremgår,

- at task force-gruppen tager rundt til forskellige butikker og butikslagre og sørger for indretning og løft af paller i den forbindelse er en almindelig arbejdsfunktion
- at ingen af virksomhedens butikker øst for Storebælt har tekniske hjælpemidler til rådighed for løftearbejdet, der udføres af medarbejderne i task force.

Nævnet vurderer, at Arbejdstilsynet overværede en situation, der normalt forekommer for de ansatte i task force.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger til grund for afgørelsen, at [virksomhedens navn udeladt] inden for det senest år ikke har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, idet der ikke fandtes et egnet teknisk hjælpemiddel i afdelingen i [adresse udeladt].

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen benyttet følgende regler:

- Om manuel håndtering:
 - § 38, stk. 1 og § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008
 - § 3, stk. 1 og § 6, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering.
- Om Arbejdstilsynets ret til at give påbud:
 - § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008.
- Om autoriseret arbejdsmiljørådgiver:
 - § 77 a, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008.
 - § 6, § 9, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 og § 43, stk. 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet samt [navn udeladt]s brev af 9. marts 2011.

Afgørelserne er truffet af et enigt Arbejdsmiljøklagenævn.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til

- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007 og lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5 Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

...

Kapitel 2

Arbejdets udførelse

§ 3. Arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Stk. 3. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

...

§ 6. Egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

Kapitel 2

Påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

§ 6. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Kapitel 3

Komplekse og alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen

Det ergonomiske område

...

§ 9. Løft af byrder, der udføres som led i den sædvanlige arbejdsfunktion,

- 1) ved vægtgrænser, der overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i 3/4 arms afstand, og
- 2) der samtidigt forekommer en eller flere forværende faktorer i form af uhåndterlig eller ustabil byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde eller under knæhøjde, bæring af byrden mere end 2 meter, utilstrækkelig plads og uhensigtsmæssigt underlag.

Stk. 2. Når der ikke er udviklet egnede tekniske løsninger på løft, der overstiger grænserne i stk. 1, afgives påbud til virksomheden om brug af autoriseret rådgivning ved gennemførelse af midlertidige foranstaltninger med henblik på at nedbringe belastningen.

...

Kapitel 4

Rådgivningspligt

...

§ 43. Modtageren af påbud om rådgivning skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om indgåelse af en aftale om rådgivning senest 6 uger efter, at påbuddet om rådgivning er modtaget.

Stk. 2. Tilbagemeldingen påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Modtageren af påbud om rådgivning skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, som herved bekræfter, at der er indgået en aftale i henhold til § 43.

Stk. 4. ...